

Sisäministeriö, kirjaamo.sm@govsec.fi ja maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi

VN/31772/2021-SM-9

Aalto-yliopiston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Aalto-yliopisto kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Asia on tärkeä Aalto-yliopistolle, jossa opiskelee ja työskentelee kansainvälinen yhteisö. **Toimenpiteet opiskelijoiden ja tutkijoiden maahantulon nopeuttamiseksi ovat erittäin tervetulleita.**

Luonnoksessa ehdotetaan pitkäaikaisen eli niin sanotun kansallisen D-viisumin käytön laajentamista uusiin kohderyhmiin. Ehdotettujen muutosten myötä tämä viisumi voitaisiin myöntää opiskelijoille, tutkijoille, sertifioitujen työnantajien työntekijöille, yritysten johtotehtävissä toimiville sekä edellä mainittujen perheenjäsenille. **Aalto-yliopisto kannattaa kansallisen viisumin laajentamista luonnoksessa ehdotettuihin ryhmiin.**

Luonnoksessa opiskelija tai tutkija hakisi pitkäaikaista viisumia saman aikaisesti oleskeluluvan kanssa sähköisessä asiointipalvelussa. Päätös siitä, toimitetaanko oleskelulupakortti lähtömaahan vai Suomeen tehtäisiin hakuvaiheessa. Pitkäaikainen viisumi myönnettäisiin samaan aikaan oleskeluluvan kanssa ja henkilö saisi matkustaa Suomeen vasta sen jälkeen, kun viisumitarra on kiinnitetty passiin edustustossa tai ulkoisella palveluntarjoajalla. **Suomeen saapuminen nopeutuisi kansallisen viisumin avulla oleskelulupakortin ulkomaille postittamiseen kuluvan ajan, jonka on luonnoksessa arvioitu olevan runsas viikko.** Hakija maksaisi pitkäaikaisesta viisumista Maahanmuuttoviraston suoritteen maksun sekä mahdollisen ulkoisen palveluntarjoajan maksun. Kustannusten suuruus voi vaikuttaa viisumin hakemisen houkuttelevuuteen.

Tunnistautuminen on merkittävä pullonkaula opiskelijoiden ja tutkijoiden oleskelulupaprosessissa. Myös sähköisen hakemuksen jättävän hakijan on asioitava henkilökohtaisesti edustustossa tai ulkoisen palveluntarjoajan luona, mikä vaatii asiointiajan saamista ja matkustamista.

Pitkäaikainen viisumi ei vaikuttaisi oleskelulupahakemusten käsittelyyn tai niiden käsittelyaikaan. Suomen tavoite on kolminkertaistaa korkeakouluissa aloittavien uusien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä vuoteen 2030 mennessä. **Aalto-yliopisto pitää tärkeänä, että opiskelijoiden ja tutkijoiden oleskelulupien käsittelyaika pystytään nopeuttamaan jatkossakin hakemuserien kasvaessa.**

Aalto-yliopisto painottaa maahantulon kehittämistä kokonaisuutena asiakaslähtöisestä näkökulmasta. Tunnistautumisen ja lupien hakemisen tulisi olla sujuvampaa, nopeampaa ja edullisempaa kuin nykyisin. Viranomaisten yhteistyö ja asiointi tulisi järjestää siten, että Suomeen saapuville henkilöille koituu mahdollisimman vähän rajoitteita, viivettä ja tarpeettomia matkoja. Myös perheiden lupaprosessin sujuvuus on tärkeää, jotta perheenjäsenten erot käsittelyajoissa eivät ole kohtuuttomat.